

ଭାରତ ସଂଘ

ବନାମ

ମାଖନ ଚନ୍ଦ୍ର ରାଏ ଇତ୍ୟାଦି

ଏପ୍ରିଲ 22, 1997

[ଏସ୍. ବି. ମଜମୁଦାର ଏବଂ ଏମ୍. ଜଗନ୍ନାଥ ରାଓ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ହସ୍ତ]

ସେବା ଆଇନ—କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସିଭିଲ୍ ସର୍ଭିସ୍ ସଂଶୋଧିତ ବେତନ ନିୟମ, 1986—ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ଵାରା ବେତନ ହାରର ବୃଦ୍ଧି ଅନ୍ୟାୟ ଅଟେ—ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିଆଯିବାକୁ ଥିବା ନୀତି ନିଷ୍ପତ୍ତି—ବେତନ ହାର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିୟୁତ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଅଛି—ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ନ କରିବାକୁ—ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 39 (ଡି)—ସମାନ କାମ ପାଇଁ ସମାନ ବେତନ ।

ସଂଶୋଧିତ ବେତନ ହାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବେତନ ଆୟୋଗଙ୍କ ସୁପାରିଶରେ ସବୁଷ୍ଟ ନହୋଇ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଉଚ୍ଚ ବେତନ ହାର ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ଵାରକ୍ଷ ହୋଇଥିଲେ। ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏହି ଆବେଦନକୁ ମଞ୍ଜୁର ଦେଇଥିଲେ, ଯାହାକୁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ପ୍ରତିବାଦ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ମଞ୍ଜୁର କରି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ

ଦର୍ଶାଇଥିଲେ 1. ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ପୂର୍ବ ବେତନ-ହାରକୁ ତୁଳନା କରିଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସହାୟକ ନର୍ସ ଏବଂ ପ୍ରସବ ସେବିକା ସଂଶୋଧିତ ବେତନ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଉପଲକ୍ଷ କରାଯାଇଥିବା ବେତନ-ହାରରେ ସମାନ ବୃଦ୍ଧି ପ୍ରଦାନ କରିବା ଉପଯୁକ୍ତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରିଥିଲେ । ସେହି ଅନୁଶୀଳନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନଧିକୃତ ଥିଲା କାରଣ ଏହା ଏକ ନୀତିଗତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେବା ସହିତ ସମାନ ଥିଲା ଯାହା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ, ଯେଉଁମାନେ ସଂଶୋଧିତ ବେତନ-ହାରର ସଂଶୋଧକ, ତାଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଥିଲା । ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବାରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଆଇନର ସୁସ୍ପଷ୍ଟ ତ୍ରୁଟି କରିଥିଲେ । ଯେତେବେଳେ ନ୍ୟାୟାଳୟ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଶାସନିକ ସେବା ସଂଶୋଧିତ ବେତନ ନିୟମ, 1986 ବିଚାରକୁ ନେଇଛନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ଏହା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଛି ଯେ ନିୟମ 3 ଏବଂ 4, ସାରଣୀ 6 ଭାଗ 'A' ର ଆଧାରରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା ଉଚ୍ଚ ନିୟମର ପ୍ରଥମ ଅନୁସୂଚୀରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ବେତନ-ହାର ଏବଂ 260-400 ଟଙ୍କାର ବେତନ-ହାର ଥିବା ସମସ୍ତ ପଦବୀ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି, ଯାହାକୁ ସଂଶୋଧିତ କରାଯାଇ 950-1500 ଟଙ୍କା କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରତିବାଦୀ ସ୍ଵୀକାର କରିଛନ୍ତି ଯେ ସେହି ସଂଶୋଧିତ ବେତନ ହାରର ଲାଭ ପାଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ଆହୁରି ଅଧିକ ବେତନ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଉଚିତ ବୋଲି ଭାବିଲେ ଯାହା ସହାୟକ ନର୍ସ ଏବଂ ପ୍ରସବ ସେବିକାମାନଙ୍କୁ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଉପଲକ୍ଷ କରାଯାଇଥିଲା । ପାରାମେଡିକାଲ୍ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସହିତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିବା ଅନୁସୂଚୀ ପାର୍ଟି B ରେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ IX ରେ ସାରଣୀ ସଂଖ୍ୟା 4 ରେ ସମାନଙ୍କର ବେତନ-ହାର ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି । ସହାୟକ ନର୍ସ ଏବଂ ପ୍ରସବ ସେବିକା, ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ 260-350 ଏବଂ 260-400 ଟଙ୍କା ବେତନ ହାର ମିଳୁଥିଲା ତାଙ୍କୁ

ଏକ ସମାନ ଉଚ୍ଚ ବେତନ-ହାର 975-1540 ଟଙ୍କା ଦିଆଯାଇଥିଲା । ନ୍ୟାୟାଧିକାରଣ ସହାୟକ ନର୍ସ ଏବଂ ପ୍ରସବ ସେବିକାମାନଙ୍କ ପୂର୍ବ ବେତନ-ହାରକୁ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ପୂର୍ବ ବେତନ-ହାର ସହିତ ତୁଳନା କରିଥିଲେ ଏବଂ ସଂଶୋଧିତ ବେତନ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ସହାୟକ ନର୍ସ ଏବଂ ପ୍ରସବ ସେବିକାମାନଙ୍କୁ ଯେଉଁ ବେତନ-ହାରରେ ବୃଦ୍ଧି ଉପଲବ୍ଧ କରାଯାଇଥିଲା ସେଇ ବୃଦ୍ଧି ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧ କରିବା ଉପଯୁକ୍ତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରିଥିଲେ । ନ୍ୟାୟାଧିକାରଣ ଏହି ଉପସଂହାର ପହଞ୍ଚିଥିଲା ଯେ ଗୁଣବତ୍ତା ଆଧାରରେ ପ୍ରତିବାଦୀର ସମାନ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ସମାନ ବେତନ ଆଧାରରେ କୌଣସି ମାମଲା ନାହିଁ, ତେଣୁ ଓ. ଏ. କୁ ଖାରଜ କରାଯିବା ଉଚିତ ଥିଲା ।

ୟୁ. ପି. ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବନାମ ଜେ. ପି. ଚୌରାସିଆ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, [1989] 1 SCC 121, ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

2. ନ୍ୟାୟାଧିକାରଣ ଏହି ତଥ୍ୟ ଉପରେ ବିଚାର କରିଥିଲେ ଯେ ଭେଷଜଙ୍କୁ, ରେଡିଓଗ୍ରାଫର ଏବଂ ଏକ୍ସ-ରେ ପ୍ରାୟୁକ୍ତିକ ଯେଉଁମାନେ ପୂର୍ବରୁ 330-560 ଟଙ୍କା ବେତନ ହାର ପାଉଥିଲେ, ତାଙ୍କୁ 1350-2200 ଟଙ୍କାର ଉଚ୍ଚ ବେତନ ହାର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ସମାନ ବେତନ ହାର ପ୍ରତିବାଦୀ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧ କରାଯିବା ଉଚିତ, ଯିଏ ପୂର୍ବରୁ 380-560 ଟଙ୍କାର ବେତନ ହାର ପାଉଥିଲେ । ନ୍ୟାୟାଧିକାରଣଙ୍କୁ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିଥିବା ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ପସନ୍ଦ କରିବା କଷ୍ଟକର । କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଶାସନିକ ସେବା ସଂଶୋଧିତ ବେତନ ନିୟମାବଳୀରେ, ପ୍ରଥମ ଅନୁସୂଚୀ-1, ଭାଗ-B, ସାରଣୀ ସଂଖ୍ୟା-12ରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ, ଯାହା ବର୍ତ୍ତମାନର ବେତନ ହାର ବହନ କରୁଥିବା ସମସ୍ତ ପଦବୀ ସହିତ ଜଡ଼ିତ, ଯେଉଁଥିରେ 380-560 ର ବେତନ ହାର ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି, ଯାହା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରତିବାଦୀ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲା, ଏବଂ ସଂଶୋଧିତ ବେତନ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ସଂଶୋଧିତ ବେତନ ହାର 1320-2040 ଟଙ୍କା ବୋଲି କୁହାଯାଇଛି । ଏହି ବେତନ ହାର ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ ଭାବରେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ଉପଲବ୍ଧ କରାଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ ତ୍ରିବ୍ୟୁତାଳ ନିୟମର ଅନୁସୂଚୀର ଭାଗ B ରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ଅନ୍ୟ ଏକ ବେତନ ହାର ପାଇଥିଲେ ଯେଉଁଥିରେ ଅନୁକ୍ଳେଦ 9 ରେ ପାରାମେଡିକାଲ୍ କର୍ମଚାରୀ, ରେଡିଓଗ୍ରାଫର, ଏକ୍ସ-ରେ ପ୍ରାୟୁକ୍ତିକ ଏବଂ ଭେଷଜଙ୍କ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି । ପୂର୍ବରୁ ସେମାନଙ୍କର ବେତନ ହାର 330-560 ଟଙ୍କା ଥିଲା ଯାହାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇ 1350-2200 ଟଙ୍କା କରିଦିଆଯାଇଥିଲା । ନ୍ୟାୟାଧିକାରଣଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ବେତନ ହାର ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ଥିଲା । ଏହା ପସନ୍ଦ କରିବା କଷ୍ଟକର ଯେ, ଜଣେ ମ୍ୟାଲେରିଆ ପ୍ରାୟୁକ୍ତିକ ଥିବା ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ସିଧାସଳଖ ରେଡିଓଗ୍ରାଫର କିମ୍ବା ଭେଷଜଙ୍କ ବେତନ ହାର କିପରି ଦିଆଯିବା ଉଚିତ, ଯେଉଁମାନେ ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ ଭାବରେ ଏକ ଭିନ୍ନ ବିଭାଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ଜଣେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ କେତେ ବର୍ଦ୍ଧିତ ବେତନ ହାର ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ତାହା ସେମାନଙ୍କୁ ନିୟୁତ କରୁଥିବା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଅଛି ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଧିକାରଣ ଏହି ନିଷିଦ୍ଧ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ପ୍ରବେଶ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 10608/1995 ଲତ୍ୟାଦି ।

କଟକର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକାରଣର ଓ. ଏ. ସଂଖ୍ୟା 287/1987 ରେ 29.11.88 ର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଟି. ଏଲ୍. ବିଶ୍ୱନାଥ ଆୟାର, ଶଶି କିରଣ, ସି. ଭି. ଏସ୍. ରୋଆ, ଅନୀଲ କଟିୟାର ଏବଂ ଏ. ହେମନ୍ତ ଶର୍ମା ।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

ମଜମୁଦାର, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଉପରେ ଏହି ଦୁଇଟି ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଏହାର ଅଧିକାରୀମାନେ କଟକସ୍ଥିତ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକାରଣର ବିଚାରପୀଠ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶକୁ ପ୍ରତିବାଦ କରି ଆଗତ କରିଛନ୍ତି, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆବେଦନରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ଅଧିକ ବେତନ-ହାର ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଆମେ ପ୍ରଥମେ ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 10608/1995 ସହିତ ବିଚାର କରିବୁ ।

ଏହି ମାମଲାର ପ୍ରତିବାଦୀ ଦଣ୍ଡକରଣ୍ୟ ବିକାଶ ପ୍ରାଧିକାରଣ ଅଧୀନରେ ଏକ ପ୍ରୟୋଗଶାଳା ସହାୟକ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ତାଙ୍କୁ 260-400 ଟଙ୍କାର ବେତନ ହାର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଚତୁର୍ଥ ବେତନ ଆୟୋଗଙ୍କ ସୁପାରିଶ ପରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଶାସନିକ ସେବା ସଂଶୋଧିତ ବେତନ ନିୟମ, 1986 ଜାରି କରିଥିଲେ । ଏହି ବେତନ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ, ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ବେତନ ହାରକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଗଲା । ଏହି ସଂଶୋଧିତ ବେତନ-ହାର 1.1.1986 ରୁ 950-1500 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲା । ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ ସେ ଆହୁରି ଅଧିକ ବେତନ-ହାର ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଥିଲେ ଏବଂ ତାହା ତାଙ୍କୁ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇନଥିବାରୁ ସେ ମୂଳ ଆବେଦନ ଦ୍ୱାରା ନ୍ୟାୟାଧିକାରଣକୁ ଯାଇଥିଲେ । ପ୍ରତିସ୍ପନ୍ଦିତା କରୁଥିବା ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ଶୁଣିବା ପରେ ନ୍ୟାୟାଧିକାରଣ ଏହି ମତ ପୋଷଣ କରିଥିଲେ ଯେ କେବଳ ସମାନ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ସମାନ ବେତନ ଆଧାରରେ ପ୍ରତିବାଦୀ କୌଣସି ଉଚ୍ଚ ବେତନ-ହାର ପାଇବାକୁ ହକଦାର ନୁହଁନ୍ତି । ଉଭୟ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ଏବଂ ରେଳବାଇରେ ପ୍ରୟୋଗଶାଳା ସହାୟକଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଏକ ଉଚ୍ଚ ବେତନ-ହାର ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ସ୍ୱୟଂଚାଳିତ ଭାବରେ ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ କାରଣ ସେ କେବଳ ଦଶମ ପାସ୍ ଥିଲେ ଏବଂ ଇନ୍ଦୋରର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରୟୋଗଶାଳା ରେ ମାତ୍ର 5 ସପ୍ତାହର ତାଲିମ ନେଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଏବଂ ରେଳ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟର ସେହି ପ୍ରୟୋଗଶାଳା ସହାୟକମାନଙ୍କର ଉନ୍ନତ ଶିକ୍ଷାଗତ ଯୋଗ୍ୟତା ଥିଲା । ତଥ୍ୟ ଉପରେ ନ୍ୟାୟାଧିକାରଣ ଦ୍ୱାରା ପହଞ୍ଚିଥିବା ଉପରୋକ୍ତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଅନୁଯାୟୀ, ଓ. ଏ. କୁ ଖାରଜ କରାଯିବା ଉଚିତ ଥିଲା । ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ, ନ୍ୟାୟାଧିକାରଣ ବୋଧହୁଏ ଭାବୁଥିଲେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ନ୍ୟାୟାଧିକାରଣକୁ ଯାଇଥିଲେ, ତେଣୁ ସେ ଖାଲି ହାତରେ ଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ କିଛି ଆଶ୍ୱସ୍ତି ଦିଆଯିବା ଉଚିତ, କାରଣ ସହାୟକ ନର୍ସ ଏବଂ ପ୍ରସବ ସେବିକା, ଯେଉଁମାନେ ପୂର୍ବରୁ ଦୁଇ ପ୍ରକାରର ବେତନ-ହାର ପାଉଥିଲେ 260-350 ଏବଂ 260-400 ଟଙ୍କା, ତାଙ୍କୁ ସଂଶୋଧିତ ବେତନ-ହାର 975-1540 ଟଙ୍କା ଦିଆଯାଇଥିଲା ସମାନ ବେତନ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ, ତେଣୁ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ 950-1500 ଟଙ୍କା ବଦଳରେ ଉଚ୍ଚ ବେତନ ହାର 975-1540 ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁର କରାଯିବା ଉଚିତ । ଆମ ମତରେ ନ୍ୟାୟାଧିକାରଣ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା

ଉପରୋକ୍ତ ଯୁକ୍ତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୁଲ ଧାରଣା ଏବଂ ଏହାକୁ ଅନୁମୋଦନ ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଯେତେବେଳେ ଆମେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଶାସନିକ ସେବା ସଂଶୋଧିତ ବେତନ ନିୟମ, 1986 ଆଡ଼କୁ ଦେଖିବା, ସେତେବେଳେ ଆମେ ଏହା ଦେଖିବାକୁ ପାଉ ଯେ ନିୟମ 3 ଏବଂ 4, ସାରଣୀ 6 ଭାଗ 'A' ର ଆଧାରରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା ଉକ୍ତ ନିୟମର ପ୍ରଥମ ଅନୁସୂଚୀରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ବେତନ-ହାର ଏବଂ 260-400 ଟଙ୍କାର ବେତନ-ହାର ଥିବା ସମସ୍ତ ପଦବୀ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି, ଯାହାକୁ ସଂଶୋଧିତ କରାଯାଇ 950-1500 ଟଙ୍କା କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରତିବାଦୀ ସ୍ୱୀକାର କରିଛନ୍ତି ଯେ ସେହି ସଂଶୋଧିତ ବେତନ-ହାରର ଲାଭ ପାଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ଆହୁରି ଅଧିକ ବେତନ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଉଚିତ ବୋଲି ଭାବିଲେ, ଯାହା ସହାୟକ ନର୍ସ ଏବଂ ପ୍ରସବ ସେବିକାମାନଙ୍କୁ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଉପଲକ୍ଷ କରାଯାଇଥିଲା । ପାରାମେଡିକାଲ୍ ଷ୍ଟାଫ୍ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଅନୁସୂଚୀର ଭାଗ B ର ସାରଣୀ ସଂଖ୍ୟା 4 ର ଅନୁଚ୍ଛେଦ IX ରେ ସେମାନଙ୍କର ବେତନ-ହାର ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି । ସହାୟକ ନର୍ସ ଏବଂ ପ୍ରସବ ସେବିକା, ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ 260-350 ଏବଂ 260-400 ଟଙ୍କା ବେତନ-ହାର ମିଳୁଥିଲା ତାଙ୍କୁ ଏକ ସମାନ ଉଚ୍ଚ ବେତନ-ହାର 975-1540 ଟଙ୍କା ଦିଆଯାଇଥିଲା । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ସହାୟକ ନର୍ସ ଏବଂ ପ୍ରସବ ସେବିକାମାନଙ୍କ ପୂର୍ବ ବେତନ-ହାରକୁ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ପୂର୍ବ ବେତନ-ହାର ସହିତ ତୁଳନା କରିଥିଲେ ଏବଂ ସଂଶୋଧିତ ବେତନ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ସହାୟକ ନର୍ସ ଏବଂ ପ୍ରସବ ସେବିକାମାନଙ୍କୁ ଯେଉଁ ବେତନ-ହାରରେ ବୃଦ୍ଧି ଉପଲକ୍ଷ କରାଯାଇଥିଲା ସେଇ ବୃଦ୍ଧି ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଉପଲକ୍ଷ କରିବା ଉପଯୁକ୍ତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରିଥିଲେ । ଆମର ବିଚାରରେ, ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଅନଧିକୃତ ଥିଲା, କାରଣ ଏହା ଏକ ନୀତିଗତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେବା ଭଳି ଥିଲା, ଯାହା ସେହି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଅଧିକାର କ୍ଷେତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା, ଯେଉଁମାନେ ସଂଶୋଧିତ ବେତନ-ହାରର ସଂଶୋଧକ ଅଟନ୍ତି । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏହି ଉପସଂହାରରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ ଯେ ଗୁଣବତ୍ତା ଆଧାରରେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କର ସମାନ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ସମାନ ବେତନ ଆଧାରରେ କୌଣସି ମାମଲା ନାହିଁ, ତେଣୁ ଓ. ଏ. କୁ ଖାରଜ କରାଯିବା ଉଚିତ ଥିଲା । (1989) 1 SCC 121 (ୟୁ. ପି. ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଜେ. ପି. ଚୌରାସିଆ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ) ରେ ବିବୃତ ହୋଇଥିବା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରତି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିଦ୍ୱାନ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ମଧ୍ୟ ଆମର ଧ୍ୟାନ ଆକର୍ଷଣ କରିଥିଲେ । ସେହି ରାୟରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣଗୁଡ଼ିକ କରାଯାଇଛି :

" ଉପବିଭାଗ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଚାରଯୋଗ୍ୟ ବେତନ ହାର ଅଧିକାର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରଥମ ପ୍ରଶ୍ନ ଆମକୁ ଅଧିକ ସମୟ ଅଟକାଇବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଅନେକ ବିଷୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ଏହା କେବଳ ବିଚାରପୀଠ ସଚିବମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରକାର କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟର ପରିମାଣ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ନାହିଁ । ମୁଖ୍ୟତଃ ଏହା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ, ସମ୍ପୃକ୍ତ ପଦବୀଗୁଡ଼ିକର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆବଶ୍ୟକ କରେ । ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ ଦୁଇଟି ପଦବୀର କାର୍ଯ୍ୟ ସମାନ କିମ୍ବା ଏକା ଦେଖାଯାଇପାରେ, କିନ୍ତୁ ପ୍ରଦର୍ଶନ ମାତ୍ରାରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଥାଇପାରେ । କାର୍ଯ୍ୟର ପରିମାଣ ସମାନ ହୋଇପାରେ, କିନ୍ତୁ ଗୁଣବତ୍ତା ଆଧାରରେ ଭିନ୍ନ ହୋଇପାରେ ଯାହା ଆଗ୍ରହୀ ପକ୍ଷଙ୍କ ସତ୍ୟପାଠରେ ଥିବା ତଥ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ପଦବୀଗୁଡ଼ିକର ସମୀକରଣ କିମ୍ବା ବେତନର ସମୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ସରକାରଙ୍କ ଉପରେ ଛାଡ଼ିଦେବା ଉଚିତ । ଏହା ବେତନ ଆୟୋଗ ଭଳି ବିଶେଷଜ୍ଞ ସଂସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ପ୍ରକୃତି

ଏବଂ ପଦବୀଗୁଡ଼ିକର ଦାୟିତ୍ଵ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବା ପାଇଁ ସେମାନେ ସର୍ବୋତ୍ତମ ବିଚାରକ ହେବେ । ଯଦି କୌଣସି ଆୟୋଗ କିମ୍ବା କମିଟି ଦ୍ଵାରା ଏପରି କୌଣସି ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଏ, ତେବେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସାଧାରଣତଃ ଏହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ । ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏପରି ସମାନତା ସହିତ ଛେଡ଼ଛାଡ଼ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହା ଦର୍ଶାଯାଇନାହିଁ ଯେ ଏହା ଭିନ୍ନ ବିଚାର ସହିତ କରାଯାଇଥିଲା” ।

ଫଳସ୍ଵରୂପ ଏହା ଦର୍ଶାଯିବା ଉଚିତ ଯେ ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀ ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବାରେ ଆଇନର ଏକ ସୁସ୍ପଷ୍ଟ ତ୍ରୁଟି କରିଛନ୍ତି । ଫଳସ୍ଵରୂପ, ଏହି ଆଦେଶକୁ ମଞ୍ଜୁର ଦିଆଯାଇଛି । ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀଙ୍କର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ନାକଚ ଏବଂ ରଦ୍ଦ କରିଦିଆଗଲା ଏବଂ ପ୍ରତିବାଦୀ ଦ୍ଵାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ମୂଳ ଆଦେଶକୁ ଖାରଜ କରିଦିଆଗଲା । ତେବେ ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ବିଷୟରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ରହିବ ନାହିଁ ।

ଏହା ଆମକୁ ଦେଖାନୀ ଆଦେଶ ସଂଖ୍ୟା 10609/95 କୁ ନେଇଯାଏ ।

ଏହି ମାମଲାରେ ପ୍ରତିବାଦୀ ଜଣେ ମ୍ୟାଲେରିଆ ପ୍ରାୟୁକ୍ତିକ ଥିଲେ ଯିଏ ଦଶକର୍ଣ୍ଣୟ ବିକାଶ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସହ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ପୂର୍ବରୁ ତାଙ୍କର ବେତନ ହାର 380-560 ଟଙ୍କା ଥିଲା । ସଂଶୋଧିତ ବେତନ ନିୟମ, 1986 ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କ ବେତନ ହାରକୁ 1.1.1986 ରୁ 1320-2040 ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଥିଲା । ଉକ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ଦ୍ଵାରା ପ୍ରତିବାଦୀ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଅନୁଭବ କରିଥିଲେ କାରଣ ତାଙ୍କ ମତରେ ସେ ପ୍ରଥମେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଚୟନ ଗ୍ରେଡରେ ସ୍ଥାନ ପାଇବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲେ ଏବଂ ତା 'ପରେ ଚୟନ ଗ୍ରେଡର କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବର୍ଦ୍ଧିତ ବେତନ ହାର ତାଙ୍କୁ ଉପଲକ୍ଷ କରାଯିବା ଉଚିତ ଥିଲା । ସେହି ଅଭିଯୋଗ ସହିତ ସେ ସେହି ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଯାଇଥିଲେ । ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀ ତାଙ୍କର ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ ଯେ ସେ ଚୟନ ବେତନମାନରେ ସ୍ଥାନ ପାଇବାକୁ ହକଦାର କାରଣ ସେହି ବେତନମାନରେ କୌଣସି ପଦବୀ ଖାଲି ନ ଥିଲା । ଥରେ ସେହି ଉପସଂହାରରେ ପହଞ୍ଚିବା ପରେ, ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଓ. ଏ. କୁ ଖାରଜ କରାଯିବା ଉଚିତ ଥିଲା । ଏହା ପରିବର୍ତ୍ତେ, ସେହି ସମାନ ଯୁକ୍ତିକୁ ଅନୁସରଣ କରି ଯାହା ପୂର୍ବ ମାମଲାରେ ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀଙ୍କୁ ହୃଦୟଙ୍ଗମ ହୋଇଥିଲା, ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀ ଚିନ୍ତା କଲା ଯେ ଅନ୍ତତଃ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ କିଛି ଆଶ୍ଵସ୍ତି ଦିଆଯିବା ଉଚିତ, ଯାହାକୁ ଖାଲି ହାତରେ ପଠାଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଫଳସ୍ଵରୂପ, ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀ ଏକ ଅତ୍ୟନ୍ତ କୌତୁହଳପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନଧିକୃତ ପ୍ରୟୋଗ ହାତକୁ ନେଇଥିଲେ । ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀ ଏହି ତଥ୍ୟକୁ ବିଚାର କରିଥିଲେ ଯେ ଭେଷଜଜ୍ଞମାନେ, ରେଡିଓଗ୍ରାଫରମାନେ ଏବଂ ଏକ୍ସ-ରେ ପ୍ରାୟୁକ୍ତିକମାନେ ଯେଉଁମାନେ ପୂର୍ବରୁ 330-560 ଟଙ୍କା ବେତନ ହାର ପାଉଥିଲେ ତାଙ୍କୁ 1350-2200 ଟଙ୍କାର ଉଚ୍ଚ ବେତନ ହାର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ସମାନ ବେତନ ହାର ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଉପଲକ୍ଷ କରାଯିବା ଉଚିତ, ଯିଏ ପୂର୍ବରୁ 380-560 ଟଙ୍କା ବେତନ ପାଉଥିଲେ । ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଆଦେଶ କରିଥିବା ଯୁକ୍ତିର ଏହି ଧାଡ଼ିକୁ ପସନ୍ଦ କରିବା କଷ୍ଟକର । ଯେତେବେଳେ ଆମେ ସଂଶୋଧିତ ବେତନ ନିୟମ ଆଡ଼କୁ ଯିବା, ଆମେ ଅନୁସୂଚୀ-1, ଭାଗ-B, ସାରଣୀ ସଂଖ୍ୟା-12ରେ ଦେଖି ଯାହା ବର୍ତ୍ତମାନର ବେତନ ହାର ବହନ କରୁଥିବା ସମସ୍ତ ପଦବୀ ସହିତ ଜଡ଼ିତ, ଯେଉଁଥିରେ ବେତନ ହାର 380-560 ଟଙ୍କା ରହିଛି, ଯାହା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଲକ୍ଷ ଥିଲା, ତାହା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ସଂଶୋଧିତ ବେତନ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ସଂଶୋଧିତ ବେତନ ହାର 1320-2040 ଟଙ୍କା ବୋଲି କୁହାଯାଇଛି । ଏହି ବେତନ

ହାର ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ ଭାବରେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ଉପଲକ୍ଷ କରାଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀ ନିୟମର ଅନୁସୂଚୀର ଭାଗ B ରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ଅନ୍ୟ ଏକ ବେତନ ହାର ପାଇଥିଲେ ଯେଉଁଥିରେ ଅନୁକ୍ଷେପ 9 ରେ ପାରାମେଡିକାଲ୍ କର୍ମଚାରୀ, ରେଡିଓଗ୍ରାଫର, ଏକ୍ସ-ରେ ପ୍ରାୟୁକ୍ତିକ ଏବଂ ଭେଷଜଜ୍ଞଙ୍କ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି । ପୂର୍ବରୁ ସେମାନଙ୍କର ବେତନ ହାର ଥିଲା 330-560 ଟଙ୍କା ଯାହାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇ 1350-2200 ଟଙ୍କା କରିଦିଆଯାଇଥିଲା । ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀ ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ବେତନ ହାର ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ଥିଲା । ଏହା ପସନ୍ଦ କରିବା କଷ୍ଟକର ଯେ, ଜଣେ ମ୍ୟାଲେରିଆ ପ୍ରାୟୁକ୍ତିକ ଥିବା ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ସିଧାସଳଖ ରେଡିଓଗ୍ରାଫର କିମ୍ବା ଭେଷଜଜ୍ଞଙ୍କ ବେତନ ହାର କିପରି ଦିଆଯିବା ଉଚିତ, ଯେଉଁମାନେ ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ ଭାବରେ ଏକ ଭିନ୍ନ ବିଭାଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ଜଣେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଯେଉଁ ବର୍ଦ୍ଧିତ ବେତନ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଉଚିତ, ତାହା ସେମାନଙ୍କୁ ନିୟୁକ୍ତ କରୁଥିବା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଅଧୀନରେ ରହିଛି ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀ ଏହି ନିଷିଦ୍ଧ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସାହସିକ ଉଦ୍ୟମ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

ଫଳସ୍ୱରୂପ ଏହି ମାମଲାରେ ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀଙ୍କର ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ମଧ୍ୟ ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଫଳସ୍ୱରୂପ ଏହି ଆବେଦନକୁ ମଧ୍ୟ ମଞ୍ଜୁର ଦିଆଗଲା । ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀଙ୍କର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରିଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ପ୍ରତିବାଦୀ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ଓ. ପି. କୁ ଖାରଜ କରିଦିଆଯାଇଛି । ମାମଲାର ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଖର୍ଚ୍ଚ ବିଷୟରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ରହିବ ନାହିଁ ।

ଆଇ.ଏମ୍.ଏ

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

“ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟମନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ” ।

ଅନୁବାଦିକା

ଶିବାନୀ ଦାଶ

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ